

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

21 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, împotriva sentinței Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai, orașul Pervomaisc din 30 august 1945, în cauza penală în privința lui

Varnavschii Dmitrii XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

31.10.2022 – 21.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai, orașul Pervomaisc din 30 august 1945, Varnavschii Dmitrii a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU (red.a.1926), fiindu-i stabilită pedeapsa de 10 ani de privațiune de libertate, cu ispășire în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 (trei) ani, fără confiscarea averii.

2. Varnavschii Dmitrii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, exercitând serviciul militar în calitate de soldat, în regimentul de pușcași de rezervă nr. 122, făcea agitație antisovietică printre camarazii săi, îndreptată la discreditarea guvernării sovietice, a conducătorilor partidului comunist-bolșevic. Răspândea afirmații mincinoase despre viața în statul sovietic și puterea sovietică, adică prin acțiunile sale a comis, infracțiunea prevăzută de art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU (red. a. 1926).

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile articolelor 452, 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al

Diviziei de rezervă Altai, orașul Pervomaisc din 30 august 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui Varnavschii Dmitrii și reabilitarea acestuia.

În motivarea recursului în anulare, recurentul invocă că:

- în instanța de judecată, circumstanțele incriminate inculpatului Varnavschii Dmitrii au fost confirmate prin declarațiile martorilor Țercovschii Ivan, Dereșciuc Vasilii, Silarin Chiril, fiind ignorate cele relatate de inculpat, cu încălcarea dreptului acestuia la un proces echitabil;

- instanța de judecată a examinat cauza penală în ședința închisă și în lipsa apărătorului;

- în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, nu au fost prezentate probe care dovedesc existența în faptele comise de Varnavschii Dmitrii a infracțiunii de „activitate contrarevoluționară”, deoarece ele nu confirmă faptul că, prin acțiunile sale, făcea agitație și propagandă antisovietică și contrarevoluționară îndreptată la slăbirea și înlăturarea puterii statului sovietic, așa cum prevede dispoziția art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU (red. a. 1926);

- au fost încălcate art. 11 din Declarația Universală a drepturilor omului și articolele 6, 7 și 4 Protocolul nr. 7 CEDO, deoarece Varnavschii Dmitrii a fost pedepsit de două ori, pentru una și aceeași faptă și față de el au fost aplicate două pedepse principale - privațiune de libertate și obligarea îndeplinirii unor munci fizice în lagăr de corectare prin muncă, și interdicție de drepturi pe termen de 3 (trei) ani;

- la caz sunt incidente prevederile art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08.12.1992;

- sentința necesită a fi casată, iar în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Varnavschii Dmitrii urmează a fi încetat, în legătură cu prezența circumstanțelor ce exclud tragerea la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „*activitate contrarevoluționară*”.

Colegiul Penal lărgit reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai, orașul Pervomaisc din 30 august 1945, Varnavschii Dmitrii a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU (red. a. 1926), la 10 ani de privațiune de libertate, cu ispășire în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 (trei) ani, fără confiscarea averii.

Potrivit textului sentinței, Varnavschii Dmitrii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că *făcea agitație antisovietică îndreptată la discreditarea guvernării sovietice, a conducătorilor partidului comunist-bolșevic*.

Colegiul penal lărgit constată că la caz, în privința lui Varnavschii Dmitrii sunt aplicabile prevederile art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice și urmează a fi declarat nevinovat și reabilitat în fața societății cu reintegrarea în drepturi.

Reieșind din cele constatate și reținând prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs atestă în speță motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare a lui Varnavschii Dmitrii în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea acestuia la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea acestuia.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, cu reabilitarea acesteia.

5. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, casează sentința Tribunalului Militar al Diviziei de rezervă Altai, orașul Pervomaisc din 30 august 1945, prin care *Varnavschii Dmitrii XXXXX* a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal.

Varnavschii Dmitrii XXXXX este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **21 noiembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion